

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS,

25. mai 2020,

lisatagatise nõuetega seotud likviidsusriski kohta

(ESRN/2020/6)

(2020/C 238/01)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1092/2010, 24. november 2010, finantsüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelvalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 3 lõike 2 punkte b, d ja f ning artikleid 16 kuni 18,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsust ESRN/2011/1, 20. jaanuar 2011, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord, ⁽²⁾ eelkõige selle artikli 15 lõike 3 punkti e ning artikleid 18 kuni 20,

ning arvestades järgmist:

- (1) Keskse töötlemiseta tehingute keskne töötlemine ja tagatisnõuete keskne arveldamine soodustab finantsstabiilsust, eriti vastaspoole riskijuhtimise osas. Tuletisinstrumentide keskse töötlemise suurem kasutus, samuti keskse vastaspoole osaluseta töödeldud tuletisinstrumentide positsioonide keskne tagamine, on oluliselt suurendanud tuletisinstrumentide turgude vastupidavusvõimet 2008. aasta kriisist alates. Need finantsstabiilsuse nõukogu poolt G20 tasandil tehtud kokkulepete alusel juhitud reformid on aidanud tagada, et äsjane pingeline turuolukord ei ole kaasa toonud suurt vastaspoole krediidiriski probleemi. Keskne töötlemine suurendab ka tasaarveldusvõimalusi ja koos sellega likviidsussäästu, sealhulgas muutunud tagatisnõude maksete osas, mis mehhaaniliselt jälgendavad turuhinna kõikumisi.
- (2) Turušokid, näiteks varahindade järsud kukkumised ja suur turuvolaatiilsus, toovad kaasa tagatisnõuete suurenemise ja sellega võivad kaasneda suuremahulised lisatagatise nõuded seoses väärtpaberite, kaupade või tuletisinstrumentidega. Tagatisnõue on keskse vastaspoole jaoks vastaspoole krediidiriski juhtimises põhiline ja see on riskijuhtimise ja süsteemse vastupidavuse toetamise lahutamatu osa.
- (3) Turutingimused võivad oluliselt mõjutada turuosaliste likviidsusjuhtimist, kuna rahastamisvajadused ja võib-olla isegi maksevõime võivad likviidsuspinge olukorras kaasa tuua varade kiirmüügi.
- (4) Selle tulemusena võivad oluliste turuliikumiste välismõjud ja nendega kaasnevad lisatagatise nõuded ohustada finantsüsteemi stabiilsust.

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4.

- (5) COVID-19 pandeemia puhkemisega ja hiljutise naftahinna volatiilsuse järsu suurenemisega on muu hulgas kaasunud suured lisatagatise nõuded nii keskselt töödeldavatel kui keskse vastaspoolleta turgudel. Alates veebruarist 2020 on tagatise algnõuded suurenenud (suuremas mahus noteeritud tuletisinstrumentidele kui börsiväliliste tuletisinstrumentidele) suuremate tehingumahtude tõttu, mis näitas tagatisnõuete süsteemi reaktsiooni võimalikule kahjumi suurenemisele suurema turuvolatiilsuse tingimustes. Lisaks sellele on kesksed vastaspoolled esitanud lisatagatise nõudeid ja sisse nõudnud suuremahulisi turuliikumiste tagatismakseid, mille puhul vastavad maksed tehakse alles järgmisel hommikul, mis põhjustab ajutise likviidsuse kinnipidamise keskse vastaspoolle kontodel. Olulist maksete suurenemist ja kahepoolsete portfelliidide igapäevaste tagatismaksete laekumiste suurenemist on täheldatud märtsi algusest alates.
- (6) Paljud töötlevad liikmed on täheldanud eriti järsku tagatise algnõuete suurenemist ja mõnede töötlevate liikmete jaoks on kasvanud likviidsuspinge. Sellegipoolest ei ole esinenud liidus asutatud kesksete vastaspoolle maksejõuetust. Likviidsuspiirangute tõttu võisid lisatagatise nõuded oluliselt mõjutada pangandusväliseid üksusi tehingute osas, mida töödeldi klientide kaudu või keskse osapoolleta. Tulevikus sõltub turuosaliste võime täita lisatagatise nõudeid tulevases volatiilsustasemest ja nende likviidsusjuhtimise jätkuvast vastupidavusvõimest.
- (7) Üldiselt võib suur kontsentreeritus kesksete vastaspoolle ja töötlevate liikmete hulgas ning kesksete vastaspoolle omavaheline seotus tavaliste töötlevate liikmete, likviidsuse lisajate, haldurite või investeerivate vastaspoolle kaudu võimendada ka likviidsusriski ülekandumist.
- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 648/2012⁽³⁾ sätestatud tsüklilisuse vastumeetmete tehnilised standardid ja juhised (APC tagatisnõuete meetmed) peavad piirama kesksete vastaspoolle tagatismaksete riski protsüklilisust. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 153/2013⁽⁴⁾ täpsustab tagatismaksete ja tagatise protsüklilisust, mida riikide pädevad asutused peavad silmas pidama. Need EMIR määruse muudatused, mis viidi sisse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/834 (EMIR Refit),⁽⁵⁾ suurendavad tagatismaksete kokkulepete läbipaistvust kesksete vastaspoolle ja töötlevate liikmete vahel, kuid sama läbipaistvust ei kohaldata töötlevate liikmete ja nende klientide suhtes.
- (9) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN) vastutab makrotasandi finantsjärelevalve teostamise eest liidus. Oma pädevuse täitmiseks peab ESRN kaasa aitama finantsstabiilsuse süsteemsete riskide, sh likviidsusega seotud riskide, ärahoidmisele ja leevendamisele. Oma ülesannete täitmisel hindab ESRN finantsüsteemi riske, mis võivad tekkida suurtest lisatagatise nõuetest, ja teeb ettepanekuid nende riskide leevendamise kohta.
- (10) ESRN võtab arvesse, et keskse töötlemise puhul kasutatav mitmepoolne tasaarveldus on likviidsussäästu tõttu kasulik finantsstabiilsusele tervikuna; samuti peab ESRN oluliseks, et keskne töötlemine on süsteemselt kasulik, kuna see on kriitilise tähtsusega vahend, mis tugevdab finantsstabiilsust, rakendades ja arendades usaldusväärset riskijuhtimise tava krediidi- ja likviidsusriski osas.
- (11) Samuti võtab ESRN arvesse, et tagatismaksete poliitikameetmed ei tohi ohtu seada vastaspoolle krediidiriski kaitset. Vastaspoolled, sealhulgas keskse vastaspoolle töötlevad liikmed ja nende kliendid, peavad tagama, et neil on piisav likviidsus tagatisnõuete õigeaegseks täitmiseks. Samas on finantsstabiilsuse seisukohast oluline tagada, et keskse vastaspoolle riskijuhtimise otsused ei koorma töötlevaid liikmeid, töötlevate liikmete kliente ja muid vastaspooli ülemääraselt, kuna nendega kaasneb ülemäärane protsüklilisus, mis tekitab soovimatut likviidsuspinget ja võib tekitada maksejõu probleeme. Soovituste rakendamisel eeldab ESRN, et kesksed vastaspoolled tagavad oma riskijuhtimise ja vastupidavuse usaldusväärset ja jätkavad turuosaliste kaitsmist kohustuste täitmatajätmisest tekkiva kahjumi vastu.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 648/2012, 4. juuli 2012, börsiväliliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolle ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

⁽⁴⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 153/2013, 19. detsember 2012, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kesksete vastaspoolle suhtes kohaldatavaid nõudeid (ELT L 52, 23.2.2013, lk 41).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/834, 20. mai 2019, millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kliirimiskohustuste, kliirimiskohustuste peatamise, teatamisnõuete, keskse vastaspoolle kaudu kliirimata börsiväliliste tuletisepingute riskimaandamise meetodite, kauplemisteabehoidlate registreerimise ja järelevalve ning nõuete kauplemissüsteemide (ELT L 141, 28.5.2019, lk 42).

- (12) Soovituste A ja D eesmärk on piirata järske ja olulisi (seega protsüklilisi) muutusi ja vabalangust, mis on seotud tagatise algnõuete ja tagatiste muutustega (sh tagatise lisanõuded): i) mida kohaldavad kesksed vastaspoolad oma töötlevate liikmete suhtes; ii) mida kohaldavad töötlevad liikmed oma klientide suhtes; ja iii) mida kohaldatakse kahepoolsetes suhetes, kui aluseks on mehhaaniline reitingutel tuginemine ja võimalik protsükliline krediidiskaala sisemetoodika. Likviidsuse planeerimine peab olema prognoositav ja juhitud võimalikult suures ulatuses, mistõttu tuleb piirata ootamatuid ja suuri lisatagatise nõudeid. Mõistlik ja teostatav etteteatamistähtaeg muutuste tegemiseks tagatisealuste või väärtuskärbete protokollides tagab turuosaliste võime teha kohandusi tasakaalustatult.
- (13) Soovituse B eesmärk on tagada, et kesksed vastaspoolad võtavad oma likviidsuse stressitestimises arvesse kõiki sündmusi, mis võivad neile tekitada likviidsuse puudujäägi; eesmärgiks on motiveerida neid paremini juhtima sõltuvust likviidsusteenuse pakkujatest. See suurendab turu üldist vastupidavusvõimet, kuna kesksed vastaspoolad ja neile likviidsusteenuse pakkujate osas esineb suur kontsentreerumine ja omavaheline seotus ning iga keskse osapoole usaldusväärne likviidsuse juhtimine parandab riskijuhtimist süsteemset ja makrotasandi usaldatavusnõuete seisukohast.
- (14) Soovituse C eesmärk on tagada, et keskne vastaspool kontrollib päevasiseselt kogutud tagatisealuste kasvu asümmeetriat ilma finantstugevust kaotamata ning kujundab oma tagatismaksete raamistiku ja ajakava viisil, mis on prognoositav ja väldib ülemäärast likviidsuspinget töötlevate liikmete jaoks, mis võiks kaasa tuua maksejõuetuse.
- (15) Käesolev soovitus ei mõjuta liidu keskpankade rahapoliitika pädevust.
- (16) ESRNi soovitused avaldatakse pärast adressaatide teavitamist ning pärast seda, kui haldusnõukogu on teavitanud Euroopa Liidu Nõukogu oma kavatsusest seda teha ja andnud nõukogule võimaluse vastata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. JAGU

SOOVITUSED

Soovitus A – Tagatisealustega seotud vabalanguse piiramine

- Pädevatel asutustel soovitatakse kontrollida, et kesksed vastaspoolad analüüsivad oma meetodite tulemusi konkreetsetes stressiolukorras kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013 artikliga 28 ja esitavad selle kohta aruande oma pädevale asutusele.
- Pädevatel asutustel soovitatakse kontrollida, et soovitus A1 kohaselt tehtud tulemuste analüüsi arvesse võttes kehtib kesksed vastaspoolad suhtes kooskõlas nende finantsvastupidavusega ja seadusega lubatud ulatuses järgmine:
 - kesksed vastaspoolad mudelid ja parameetrid tagatisealuste seadmise kohta ja kesksed vastaspoolad meetodid ja menetlused tagatise aktsepteerimiseks ja hindamiseks ning usaldusväärse väärtuskärpe määramiseks ei too kaasa ebavajalikke ja ülemääraseid järske ja olulisi muutusi, mis tooks kaasa tagatise algnõuete ja tagatiste, sh lisanõuete, vabalanguse. Kesksed vastaspoolad peavad tagama, et nende mudelid, parameetrid, meetodid ja menetlused:
 - kasutavad tagatisealuste (k.a lisanõuete ja tagatisekorralduse) muutmise rakendamisel krediidiskaala sisemetoodites granulaarset skaalat ja progresseeruvat meetodit ning kajastavad neid järeleandmisi ebakohase viivitusega oma üldises riskijuhtimises;
 - kasutavad terviklikku lähenemist protsüklilise mõju piiramiseks kooskõlas määruse (EL) nr 642/2012 artiklis 41 sätestatud nõuete protsüklilisuse kohta, eelkõige krediidireitingute alandamise korral.
 - Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 artiklit 49, teavitavad kesksed vastaspoolad oma pädevaid asutusi ja pädevad asutused teavitavad kolleegiumi, mis on asutatud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 alusel, kui nad:
 - vähendavad tagatise kõlblikkuse ulatust;

- b. oluliselt muudavad tagatise väärtuskärpeid;
- c. oluliselt vähendavad kontsentratsiooni piirangut, mida kohaldatakse kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013 artikliga 42.

See teave tuleb esitada piisava ajavaruga enne rakendamist, kui see ei häiri riskijuhtimise otsuste õigeaegset rakendamist.

3. Seadusega lubatud ulatuses soovitatakse töötlevate liikmete pädevatel asutustel võtta pideva järelevalvetegevuse raames ühendust töötlevate liikmetega, et tagada järskude ja oluliste muutuste ning tagatisnõuete ja tagatismaksete sissenõudmise vabalanguse vältimine, kui töötlevad liikmed rakendavad klientidele töötlemisteenust osutades oma riskijuhtimise menetlust; erandi võib teha juhul, kui need järsud ja olulised muutused ning vabalangus on turusündmuse (tagatise puhul krediidireitingu alandamise) vältimatu tagajärg ja see ei mõjuta oluliselt töötlevate liikmete riskijuhtimise tava või nende vastupidavust.
4. Seadusega lubatud ulatuses soovitatakse finantssektori ja finantssektoriväliste vastaspoolte, kes teostavad börsivälise tuletislepingute ja väärtpapierite rahastamistehingute kesksete vastaspoolteta töötlust, pädevatel asutustel tagada, et nende riskijuhtimise menetlus ei too krediidireitingute alandamisega kaasa järske ja olulisi muutusi ning tagatisnõuete ja tagatismaksete sissenõudmise vabalangust. Selle tulemuse võib saavutada näiteks soovitades vastaspooltel:
 - i) kasutada oma üldises riskijuhtimise tavas krediidireitingute alandamisega seoses progresseeruvat ja granulaarset järjestamist;
 - ii) kohaldada protsüklilise mõju piiramiseks terviklikku lähenemist kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 11 sätestatud nõuetega, eelkõige reitingute alandamise korral.

Soovitus B – Stressistsenaariumi kasutamine likviidsusvajaduse prognoosis

1. Euroopa Väärtpapieriturujärelevalvel (ESMA) soovitatakse läbi vaadata tehniliste standardite eelnõu, ⁽⁶⁾ mis on koostatud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 44 lõike 2 alusel, eelkõige tehniliste standardite eelnõu artikli 32 lõige 4, ning sätestada kesksete vastaspoolte kohustus hõlmata oma stressistsenaariumides määruse (EL) nr 648/2012 artikli 44 alusel vähemalt kahe tema suhtes kõige suurema riskipositsiooniga kliiriva liikme kohustuste mittetäitmine.
2. Kuni ESMA meetmeteni soovitus B1 alusel ja võimaliku liidu õigusakti vahepealse vastuvõtmiseni soovitatakse pädevatel asutustel seadusega lubatud ulatuses tagada, et stressistsenaariumid määruse (EL) nr 648/2012 artikli 44 alusel hõlmavad kohustuste mittetäitmist vähemalt kahe töötleva liikme osas, kellel on keske vastaspoole suhtes kõige suurem riskipositsioon ja kelle kohustuste mittetäitmine võib oluliselt mõjutada keske vastaspoole likviidsuspositsiooni; need üksused võivad olla likviidsusteenuse pakkujad, arveldusteenuse pakkujad või muud teenusepakkujad, kelle kohustuste mittetäitmine võib oluliselt mõjutada keske vastaspoole likviidsuspositsiooni.
3. Pädevatel asutustel soovitatakse seadusega lubatud ulatuses tagada, et turustressi olukorras ei panda täiendavat koormust töötlevatele liikmetele, kui kesksed vastaspoolde võtavad kaitsemeetmeid oma likviidsusvajaduste katmiseks kättesaadava ressursi vähenemisel, mis ilmneb soovitustes B2 või B1 osutatud täiendava stressistsenaariumi kohaldamisel, kui asjakohane liidu õigusakt on jõustunud. Selleks peavad pädevad asutused tagama, et kesksed vastaspoolde pöörduvad täiendava likviidsuse leidmiseks muude turuallikate poole.
4. Seadusega lubatud ulatuses soovitatakse ESMA-l koostöös pädevate asutustega (võimaluse korral ka kolmandate riikide asjaomaste asutustega) võtta ühendust kesksete vastaspooltega, et läbi viia koordineeritud likviidsuse stressitestid, mis võtavad arvesse võimalikku kahe töötleva liikme kohustuste mittetäitmist kooskõlas soovitustega B1 ja B2.

⁽⁶⁾ Tehniliste standardite eelnõu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 648/2012, 4. juuli 2012, börsivälise tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemistehingute kohta (ESMA/2012/600).

Soovitus C – Tagatismaksete sissenõudmisega seotud likviidsuspingete piiramine

1. Seadusega lubatud ulatuses ja kooskõlas kesksete vastaspoolte piisava riskijuhtimise tavaga ja finantsvastupidavusega soovitatakse pädevatel asutustel tagada, et kesksed vastaspoolel peavad lisatagatise nõuete esitamisel ja tagatismaksete sissenõudmisel oma krediidiriskipositsioonide piiramisel eesmärgiks seadma ebavajaliku likviidsuspinge vältimise töötlevate liikmete jaoks; see hõlmab muu hulgas järgmist:
 - i) seadusega lubatud ja praktiliselt võimalikus ulatuses peavad kesksed vastaspoolel päevasiseste tagatise nõuete esitamisel ja tagatismaksete sissenõudmisel eraldi tuvastama järgmist:
 - a. võimalike riskipositsioonide, sh sel päeval võetud või uuendatud riskipositsioonide, tagatised;
 - b. selle päeva turuliikumistega seotud tegelike riskipositsioonide tagatised, mis kesksed vastaspoolel peaksid samal päeval sisse nõudma;
 - ii) kui töötlev liige on andnud tagatise algnõude osas tagatise, mis ületab kontrol registreeritud positsioonide riski osas nõutava tagatise, sh päevasiseselt uuendatud või suurendatud riskipositsioonid, peavad kesksed vastaspoolel praktiliselt võimalikel juhtudel kasutama ülemäärast tagatist tagatise lisanõude asemel, v.a juhul, kui töötlev liige annab vabatahtlikult lisanõude tagatise. Neid toiminguid tuleb teha prognoositavalt, läbipaistvalt ja kavakohaselt;
 - iii) Kesksed vastaspoolel tagavad, et tagatise algnõuete ja nende suurenemise sissenõudmisega ei kaasne ülemäärased praktilised raskused, mis võiksid tekitada töötlevatele liikmetele täiendavat likviidsusriski.
2. Vajaduse korral, seadusega lubatud ulatuses ja kooskõlas piisava riskijuhtimise tavaga ja finantsvastupidavusega soovitatakse töötlevate liikmete pädevatel asutustel pideva järelevalvetegevuse raames võtta ühendust töötlevate liikmetega ning tagada, et nad väldivad ebavajaliku likviidsuspinge tekitamist oma klientidele oma krediidiriskipositsiooni piiramiseks, kui nad esitavad oma klientidele (sh finantssektori ja finantssektorivälised vastaspoolel) lisatagatise nõudeid ning nõuavad sisse tagatise algnõudeid ja suurendatud nõudeid. Selle tulemuse võib saavutada järgmiselt:
 - i) kui klient on töötlevale liikmele andnud riskipositsioonide osas, sh päevasiseselt uuendatud või suurendatud riskipositsioonide osas, piisava algnõude tagatise, peavad töötlevad liikmed kasutama ülemäärast tagatist tagatise lisanõude asemel, v.a juhul, kui klient annab vabatahtlikult lisanõude tagatise;
 - ii) töötlevad liikmed tagavad, et tagatise algnõuete ja nende suurenemise sissenõudmisega ei kaasne ülemäärased praktilised raskused, mis võiksid tekitada klientidele täiendavat likviidsusriski.

Soovitus D – Klientide töötlemisteenuste ja väärtpaberite rahastamistingute protsüklilisuse vähendamine

1. Asjaomastel pädevatel asutustel soovitatakse osaleda rahvusvahelise arutelu juhtimises oma liikmelisuse kaudu rahvusvahelistes foorumites ja standardeid seadvates organites, ning käsitleda tagatise nõuete ja väärtuskärbete protsüklilisuse vähendamist seoses klientidele teenuste osutamisega, mis on seotud börsil või börsiväliselt kaubeldavate tuletisinstrumentide ja väärtpaberite rahastamistingutega, mis võivad olla töödeldud keskse vastaspoole kaudu või keskse vastaspooleta. Nende arutelude eesmärk peaks olema üleilmsete standardite väljatöötamine miinimumnõuete kohta nende teenuste osutamise protsüklilisuse vähendamiseks.
2. Kui need üleilmsed standardid on kokku lepitud, soovitatakse Euroopa Komisjonil kaaluda ettepaneku tegemist nende jõustamiseks liidu õigusaktides.

2. JAGU

RAKENDAMINE

1. Mõisted

1. Käesolevas soovitusel kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- a) „pädev asutus“ (*competent authorities*) – liikmesriigi poolt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 22 alusel määratud asutus;
- b) „keskne vastaspool“ (*CCP*) – määratlus määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 1;
- c) „töötlemine“ (*clearing*) – kliirimine määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõike 3 tähenduses;
- d) „töötlev liige“ (*clearing member*) – kliiriv liige määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõike 14 tähenduses;
- e) „tuletisinstrument“ või „tuletisleping“ (*derivative or derivative contract*) – määratlus määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 5;
- f) „asjaomane pädev asutus“ (*relevant competent authority*) - pädev asutus, millele osutavad määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 8 osutatud õigusaktid ja pädev asutus, mille liikmesriik on määranud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 10 lõike 5 alusel ja eesmärgil;
- g) „finantssektori vastaspool“ (*financial counterparty*) – määratlus määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 8;
- h) „finantssektoriväline vastaspool“ (*non-financial counterparty*) – määratlus määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 9;
- i) „klient“ (*client*) – määratlus määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 15.

2. Rakendamise kriteerium

Käesoleva soovitusel rakendamisel tuleb kohast tähelepanu pöörata proportsionaalsuse põhimõttele, võttes arvesse iga soovitusel eesmärki ja sisu.

3. Edasine ajakava

Määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 17 lõike 1 kohaselt peavad adressaadid teavitama Euroopa Parlamenti, nõukogu, komisjoni ja ESRNi meetmetest, mis on võetud käesoleva soovitusel rakendamiseks, või põhjendama meetmete võtmata jätmist. Teated tuleb saata vastavalt järgmisele ajakavale.

1. Soovitus A

- a) Pädevad asutused peavad Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile esitama soovitusel A1 ja A2 rakendamise vormi I lisa kohaselt 30. novembriks 2020.
- b) Asjaomased pädevad asutused peavad Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile esitama soovitusel A3 ja A4 rakendamise vormi I lisa kohaselt 30. novembriks 2020.

2. Soovitus B

- a) ESMA peab Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile esitama soovitusel B1 rakendamise vormi I lisa kohaselt 31. detsembriks 2021.
- b) Pädevad asutused peavad Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile ja nõukogule esitama soovitusel B2, B3 ja B4 rakendamise vormi I lisa kohaselt 30. novembriks 2020.

3. Soovitus C

- a) Pädevad asutused peavad Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile esitama soovitusel C1 rakendamise vormi I lisa kohaselt 30. novembriks 2020.
- b) Asjaomased pädevad asutused peavad Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile esitama soovitusel C2 rakendamise vormi I lisa kohaselt 30. novembriks 2020.

4. Soovitus D

- a) Pädevad asutused ja asjaomased päevad asutused peavad Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile esitama soovitus D1 rakendamise vormi I lisa kohaselt 31. detsembriks 2021.
- b) Komisjon peab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja ESRNile esitama soovitus D2 rakendamise vormi I lisa kohaselt 31. detsembriks 2022.

4. Jälgimine ja hindamine

1. Haldusnõukogu hindab adressaatide meetmeid ja põhjendusi ning võib asjakohastel juhtudel otsustada, et käesolevat soovitus ei ole järgitud ning et adressaadi põhjendused tegevusetuse kohta ei ole piisavad.
2. ESRNi soovitustele vastavuse hindamise käsiraamatus ⁽⁷⁾ sätestatud meetodikat, milles kirjeldatakse ESRNi soovitustele vastavuse hindamise menetlust, ei kohaldata.

Frankfurt Maini ääres, 25. mai 2020

*ESRNi sekretariaadi juhataja,
ESRNi haldusnõukogu nimel,
Francesco MAZZAFERRO*

⁽⁷⁾ *Handbook on the assessment of compliance with ESRB recommendations*, aprill 2016, avaldatud aadressil https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/160502_handbook.en.pdf.

I LISA

Käesoleva soovitusel võetud meetmetest teavitamine**1. Adressaadi andmed**

Soovitus	
Adressaadi riik	
Asutus	
Teate esitaja nimi ja kontaktandmed	
Teate esitamise kuupäev	

2. Meetmetest teavitamine

Soovitus	Kas soovitus on järgitud? (jah/ei/ei kohaldata)	Nõuete täitmiseks võetud meetmete kirjeldus	Osalise või täieliku mittejärgimise põhjendus
Soovitus A1			
Soovitus A2			
Soovitus A3			
Soovitus A4			
Soovitus B1			
Soovitus B2			
Soovitus B3			
Soovitus B4			
Soovitus C1			
Soovitus C2			
Soovitus D1			
Soovitus D2			

3. Märkused

- Käesolevat vormi kasutatakse määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 17 lõikes 1 nõutud teabe edastamiseks.
- Kõik adressaadid peavad esitama täidetud vormi ESRNile ESRNi sekretariaadi kaudu elektrooniliselt selleks ettenähtud DARWINi kausta kaudu või e-postiga aadressil notifications@esrb.europa.eu. ESRNi sekretariaat korraldab teatiste ühise edastamise Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.
- Juhul kui soovitus ei ole asjakohane, tuleb „Kas soovitus on järgitud?“ lahtris märkida „ei kohaldata“

4. Adressaadid peavad esitama kogu asjakohase teabe ja dokumendid, mis on seotud käesoleva soovitusel rakendamise, k.a teabe võetud tegevuse sisu ja ajakava kohta
 5. Kui adressaat täidab nõudeid ainult osaliselt, peab ta esitama täieliku selgituse mittevastavuse ulatuse kohta ning muud üksikasjad osalise vastavuse kohta. Selgituses tuleks selgelt täpsustada soovitusel asjakohased osad, mida adressaat ei järgi.
-